



1 Коринтян 15:29 "Бо що зроблять ті, хто христяться ради мертвих? Коли мертві не воскресають зовсім, то нащо вони ради мертвих і христяться?"

Одна тема, про яку ви не зразу почуєте від мормонських місіонерів при спілкуванні з ними, - це хрещення для мертвих. Погодьтеся, що перша думка про хрещення для мертвих, яка виникає у людини віруючої, і такої, що довіряє Біблії, викликає змішані почуття здивування і цілком виправданої недовіри.

У цій статті ми розглянемо, чому вчення про хрещення для мертвих - не біблійне, і чому уривок з Писання (1 Кор. 15 :29), який використовують мормони для встановлення практики такого хрещення не може бути основою для побудови даного вчення.

У підручнику ЦХСОД "Основи Євангелії" знаходимо наступні доктринальні твердження мормонів про храмові таїнства хрещення для мертвих: "Для того, щоб жити вічно з Отцем нашим Небесним і з нашими сім'ями, ми маємо бути хрещені. Ми також маємо отримати таїнства храму. Це правдиве для всіх, що жили коли-небудь на землі. Проте мільйони людей померли, так і не почувши Євангелії й не отримавши необхідних таїнств. Що станеться з ними? Отець Небесний любить всіх своїх дітей. Він приготував шлях для всіх, щоб вони могли отримати таїнства Євангелії, що здійснюються за них, щоб вони могли повернутися до Нього і жити з Ним разом" (Основи Євангелії, с. 279). Далі в тому ж підручнику викладений опис цього шляху: "Після того, як ми відвідали храм і отримали храмові таїнства для себе, ми повинні повернутися туди, щоб виконати таїнства на користь мертвих" (с. 281).

Перед тим, як ми почнемо наш діалог, спробуймо зрозуміти, чому тема храмових таїнств на стільки важлива для мормонів. Чому генеологічні дослідження є важливою частиною релігійної практики Церкви Ісуса Христа Святих останніх днів. На думку мормонів, ця тема важлива з таких причин:

- Саме в храмах відбувається вступ у заповіт з Отцем Небесним.
- Здійснення таїнств і заповітів необхідне для спасіння.
- Пророк Йосип Сміт вчив про те, що храмова робота, яка полягала в здійсненні таїнств за себе, а також у встановленні особистостей наших предків і відвіданні храму на їхню користь, надзвичайно важлива і становить великий обов'язок, який ми маємо на цьому світі (Teachings of the Prophet Joseph Smith, p. 356).

Без усіх цих речей, на думку мормонів, не можна здобути спасіння.

У книзі "Вчення і Заповіти" (р. 128:16) Йосип Сміт звертається до Біблії (1 Кор. 15:29) для підтвердження вчення про хрещення для мертвих. Давайте і ми звернемося до Святого Письма, щоб з'ясувати, що мається на увазі в цьому місці.

"Бо що зроблять ті, хто христяться ради мертвих? Коли мертві не воскресають зовсім, то нащо вони ради мертвих і христяться?"

Це питання Павла знаходиться в розділі, що присвячений проблемі, знайденій в Коринтській церкві, проблемі зневіри у всезагальне воскресення з мертвих. Тому для нас важливо звернутися до контексту цього розділу, щоб зрозуміти головну його тему і питання, яке поставив Павло. Цей розділ можна поділити на три частини: з 1 по 11 вірш Павло наводить докази воскресіння Христа, вони безперечні, тому що піддаються перевірці. На момент написання Павлом цього послання більшість свідків воскресіння ще жила. Особливо сильно звучить аргумент про те, що Христос "з'явився нараз більше як п'ятистам браттям", а це свідчить, що воскресіння Христа не може бути сприйнятим як галюцинаційні видіння апостолів, які драматично переживали смерть Вчителя.

З 12 по 34 вірш Павло говорить про нерозривну єдність віруючих з Христом у воскресенні, яке на них чекає. В завершальній частині розділу Павло передбачає питання коринтян, що знаходилися швидше всього під впливом язичницької філософії, вважали дух добром, а матерію злом, і, у зв'язку з цим, до кінця не розуміли, в якому тілі прийдуть воскреслі. Павло передбачає це питання, і каже про зміну тлінного на нетлінне.

Отже, ми бачимо, що контекст розділу говорить безпосередньо про воскресення з мертвих. Це важливо усвідомити, щоб зрозуміти 29 вірш, який часто неправильно тлумачиться Церквою СОД. Мормони знаходять в цих словах заповідь про хрещення для мертвих. Але про що говорить текст? Чи закликає нас текст хреститися таким чином? Чи слова Павла доводять необхідність хрещення для мертвих? Ні, насправді Павло на прикладі тих, хто хрестився для мертвих, бо вірив, що вони воскреснуть, показує абсурдність коринтян, які не поділяли віру у всезагальне воскресення.

Ми можемо висунути припущення, що деякі з членів Коринтської Церкви перебували під впливом язичницьких релігій і могли практикувати хрещення для мертвих. Згідно зі свідченням християнських апологетів, "на північ від Коринту знаходилося місто Елевсин. Воно було осередком язичницької релігії, де практикувалося хрещення в морі для забезпечення доброго загробного життя. Про цю релігію згадує Гомер в гімні до Деметри 478-79. Коринтяни славилися тим, що певною мірою перебували під впливом різноманітних обрядів. Крім того вони розташовувались у великій економічній зоні, де був великий перебіг різноманітних людей. Можливо, що коринтяни перебували під впливом релігійної практики, яка діяла в Елевсині, де здійснювали хрещення для мертвих" (<http://www.carm.org/questions/baptismfordead.htm>).

Однак, не дивлячись на те, що нам достовірно не відомо, чи справді мала місце така практика хрещення в Коринтській Церкві, ми однозначно можемо стверджувати, що Павло не включає себе особисто та інших християн в коло людей, що практикують таке хрещення. На користь цього свідчить зміна займенників у вірші 30: "Для чого й ми повсякчас наражаємось на небезпеку?". У вірші 30 Павло переходить від опису тих, хто хреститься до опису християн, включаючи так само і самого себе в число тих, хто наражається на небезпеку. Звідси слідує, що Павло в цьому тексті описує дві групи людей: "вони"* - ті, хто хрестяться для мертвих та вірять у воскресення, і "ми" - ті, що також переносять випробування через віру у воскресення.

До того ж ми знаємо, що Павло ніде більше, ні в одному з 14 послань не згадує про хрещення для мертвих, що неоднозначно свідчить про те, що хрещення для мертвих було чужим для його проповіді. Отже, при найбільшому бажанні мормонів "витиснути" з тексту хоча б якийсь підтвердження своєму вченню, їхні докази непереконливі. Ми не можемо виносити з тексту більше того, ніж він містить. Все, про що хоче сказати Павло, - це те, що воскресення - реальність, яку беруть до уваги навіть ті, хто хрестяться для мертвих.

Як уже говорилося раніше, мормони вірять, що однією з умов спасіння є храмове таїнство - хрещення, але так як померлі духи не можуть бути хрещені водою, що є складовою цього світу, за них живі мають здійснити цю роботу. Таким чином, саме людина, а не Христос стає тим, через кого спасіння неможливе. В такому випадку необов'язкова віра померлої людини, а точніше, вона може її і не мати, а проте бути спасеною.

ВИСНОВКИ

Вірш 1 Кор. 15:29 не може використовуватись як підґрунтя для побудови доктрини про хрещення для мертвих, тому що:

- Цей уривок не дає повних підстав вважати, що така практика існувала в Церкві. Відповідно, будучи не повністю ясним, згідно з одним із правил герменевтики, він має розглядатися в контексті зрозумілих місць Писання.
- Не містить в собі наказу чи заповіді хреститися для мертвих
- В цьому уривку Павло описує інше коло людей, які практикували хрещення для мертвих, і використовує цих людей як ілюстрацію для своєї проповіді коринтянам про воскресення. Таким чином, посилання на тих, хто хреститься, - всього на всього ілюстрація до основної проповіді.

Доктрина мормонів про хрещення для мертвих суперечить Біблії так само і в тому, що відсторонює спасительну працю Христа, і замінює її на заступницьку діяльність людини. Писання стверджує, що "жодна людина не викупить брата, не дасть його викупу Богові" (Пс. 49:8). Ще одна суперечність полягає в тому, що ця доктрина допускає

можливість спасіння після фізичної смерті. А Святе Письмо говорить про важливість для людини прийняття рішення щодо Христа і спасіння, коли вона перебуває в тілі, на землі, так як "людям призначено вмерти один раз, потім же суд" (Євр. 9:27).

Коли говорите з мормонськими місіонерами, попросіть їх відповісти на такі питання:

1. Чому Павло впродовж всього 15 розділу першого послання до Коринтян використовує займенники першої та другої особи, коли каже про коринтських віруючих, а у вірші 29 замінює займенники першої та другої особи на займенник третьої? Чи це не свідчить, що він переходить до опису іншого кола людей поза церквою?
2. Якщо Бог справді в цьому уривку наказує нам хреститися для мертвих, чому цей наказ зустрічається в Новому Заповіті тільки одинично?
3. Чому ні сам Ісус, ні хтось із апостолів не заповідають здійснювати таку практику?
4. Чому ніде в Новому Заповіті ми не знаходимо опису того, як апостоли чи інші віруючі хрестились для мертвих?

* В Синодальній версії російського перекладу Нового Заповіту в тексті не вживається займенник "вони", проте в українському перекладі, а також в інших версіях (King James Version; New American Standard Bible) перекладачі використовували цей займенник, який точніше передає смисл опису двох окремих груп людей.